

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1620 usque ad annum 1623

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118855

§. 25. Grisonum circa Religionis libertatem decretum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67344](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67344)

unde decima Novembris die misso ad Sæc. XVII.
 Feriæ Ducem Oratore Joanne Giorio A. C. 1620.
 inducias, ac Vallis Tellinæ restituti-
 onem petebant, quibus a Duce die vi-
 gesima quarta Novembris in responsis
 datum, quod Hispaniæ Rex Tellinam
 suo imperio adjungere, nunquam co-
 gitarit, sed unice Religionis dissidia
 tolli petat, quibus sublatis cetera nul-
 lo negotio componenda forent: de ce-
 tero autem obstare teneretur, ne hæ-
 reticum virus in Mediolanensem ditio-
 nem, totamque Italiam diffunderetur.

§. XXV.

*Grisonum circa Religionis libertatem
decretum.*

Ex hoc responso, necnon ex Franciæ Merc. l. 60
 Regis declaratione Grifones Cal-
 vinistæ sat luculenter prospexerant, re-
 bus suis pene desperatis haud consuli
 posse, nisi saltem specietenus læsam
 Religionis Catholicæ libertatem repa-
 rarent: Hunc in finem indictis Lucer-
 nam comitiis ceteros etiam Calvinistas
 convocarunt, ipsisque annuentibus se-
 quens condiderunt decretum: „Quan-
 „doquidem notum omnibus sit, quam
 „varii in patria nostra tumultus hætenus
 „extiterint, quantæque ad opprimen-
 „dam libertatem nostram seditiones ex-
 „cita-

Sæc. XVII. „citatae ab inquietis ingeniis fuerint,
 A.C. 1620. „pro incommodis, malisque istis om-
 „nibus avertendis, mediante etiam ju-
 „ramento decrevimus, libertatem no-
 „stram cum vitæ, bonorumque omnium
 „iactura diligentissime tueri; religionem
 „unicuique liberam relinquere, pacem
 „colere, & honeste, quieteque invicem
 „vivere, ita tamen, ut cum præter
 „Romano-Catholicam, reformatam jam
 „passim invaluerit etiam religio, dua-
 „rum istarum religionum Romano-Ca-
 „tholicæ & reformatæ usus retineatur,
 „nulla autem præterea admittatur, sed
 „suam utrique parti exercere, libere
 „permittatur. Vota & juramenta om-
 „nia contra libertatem religionis in
 „duobus hisce punctis, auscultatione
 „verbi & Sacramentorum Christi, Ba-
 „ptismatis scilicet, & Cænæ Domini-
 „cæ usu, sancita, atque recepta pro-
 „abrogatis, sublatis, & omnino nul-
 „lis in posterum habeantur, nec quis-
 „quam eis stare teneatur. Quod si quis
 „sit, qui sprete religione utraque tem-
 „plum nullum frequentet, & nec con-
 „cionibus sacris intersit, nec Sacramen-
 „torum usum retineat, in eum Eccle-
 „sia ejus loci, ubi is habitat, animad-
 „vertendi potestatem habeat. Libe-
 „rum etiam cuicumque Ecclesiæ sit vi-
 „cinos pro libitu sibi adjungere. Utque
 „non

Sæc. XVII.
A. C. 1620.

„non verbis tantum, sed re ipsa quoque
 „duæ istæ religiones liberæ sint, & re-
 „vera exerceantur, liberum unicui-
 „bet personæ & Ecclesiæ sit, religio-
 „nem suam modis omnibus fovere, pro-
 „movere, & propagare, stipendia &
 „sumptus vel per se, vel per alios ad
 „eam conservandam conferre, Scho-
 „las & Seminaria constituere, & mi-
 „nistros Doctoresque in Ecclesiis &
 „scholis ordinare, & populo præficere,
 „nullo vel monachorum vel Jesuita-
 „rum vel reformatam etiam religionem
 „profitentium Doctorum habito disci-
 „mine, dummodo neutra pars alteri
 „præjudicet, sed jurisdictio sua cui-
 „bet salva relinquatur, personæ ho-
 „nestæ, & inculpabiles eligantur, &
 „a criminando atque calumniando ut-
 „rinque abstineatur. Spirituales &
 „Ecclesiastici, cujuscunque religionis
 „spiritualia tantum tractent & in voca-
 „tione sua Ecclesiastica permaneant,
 „nec politicis negotiis vel adhibean-
 „tur, vel ipsi se immisceant, pœna
 „remotionis, & bonorum, vitæque
 „ipsius pro delicti qualitate, amissio-
 „nis singulis proposita, ita ut pœnam
 „de ipsis magistratus omnis, sub cujus
 „jurisdictione reperti fuerint, vel si is
 „officium hac in parte non faciat, to-
 „ta universitas, sumendi potestatem
 „ha-

Sæc. XVII. „habeat, vel si ea etiam id facere ne-
 A. C. 1620. „gligat, privato cuilibet in eos anim-
 „advertere liceat, bonis eorum iis,
 „qui eos vita privarint, nisi tamen ad
 „Curientem Episcopatum, vel ædem
 „Tysidentem confugerint, ubi immu-
 „nitas ipsis præstabitur, adsignatis.
 „Judicia Tusis, Cicereti, & Davosi ha-
 „bita, omnesque ibi anno millesimo
 „sexcentesimo decimo octavo, nono,
 „& vigesimo factæ constitutiones, sive
 „scriptæ, sive typis impressæ extent,
 „conclusiones item in Galliæ, & Na-
 „varræ Regis præjudicium factæ ab-
 „rogentur, & jus suum cuique inte-
 „grum adversus eos, a quibus inique
 „læsus in judiciis istis fuit, reservetur.
 „In seditionum ex Venetis machinatio-
 „nibus profectarum auctores animad-
 „vertatur, machinationes vero ipsæ
 „nunquam posthac repetantur, & usur-
 „pentur. Hæreditaria cum Domo
 „Austriaca, Galliæ & Navarræ Regno
 „& provinciis, regionibusque aliis fa-
 „cta fœdera rata semper habeantur,
 „Galliæ simul Oratore, dummodo Rex
 „promissis steterit, in locum suum re-
 „stituto. Seditiones imposterum nul-
 „læ excitentur, vitæ fortunarumque
 „pœna earum, si quæ futuræ sint, au-
 „ctoribus denunciata & statibus, si
 „quid ejusmodi moliri voluerint, ex
 „fœ-

„fœdere exclusis, propriis ipsarum Sæc. XVII.
 „sumptibus debellatis, atque in servi- A. C. 1620.
 „tutem plane redactis. Civitas vel
 „privatus aliquis in fœderatos iudices
 „nihil prætendat, neque actionem con-
 „tra eos, nisi cum plerorumque fœde-
 „ratorum Senatorum præscitu & con-
 „sensu, sub prædicta in contra facien-
 „tes pœna, instituat. Claustrinæ ma-
 „chinationes omnes tollantur, iustitia
 „ex æquo omnibus administretur, &
 „in officiis constituendis facta a majo-
 „ribus anno millesimo quingentesimo
 „septuagesimo sexto constitutio sine
 „omni personarum respectu, observe-
 „tur. In Veltino, Wurmia & locis
 „aliis recuperandis, & ad fœderatio-
 „nem reducendis diligentia omnis, ac-
 „cessitis etiam in auxilium Gallis, Me-
 „diolanensibus, & aliis adhibeatur,
 „nec quicquam contra transactionem
 „& decretum hoc a quoquam sub in-
 „famix pœna, & vitæ fortunarumque
 „omnium iactura tentari atque suscipi
 „permittatur.”

§. XXVI.

*Principum, aliorumque illustrium
 obitus.*

Inter Viros illo ævo admodum cele- *Baldwin*
 bres, qui hoc anno decessere, pri- *chron. Ma-*
rat.
Hist. Eccles. Tom. LVII. G mo